



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Observa tua, non aliena.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

tute liberi fuerunt, ac Dominum suum sunt veriti; fuit penes eos virginitas; quæ majori ipsis erat ornamento, quam sit diadema regibus, aut aurea vestimenta. Postea verò quam captivi fuerunt, & regiam ipsam exuerunt stolam; - tunc unà successit connubium, mortale hoc, ac servile vestimentum. S. Chrysof. lib. de virginit.

Non audierunt eum. & scaterere cepit vermicibus, atque computruit. Ex. 16. 20. Sola est inobedientia auctor mannae in vermes degenerantis, & odoris istius graviter spirantis. S. Antiochus Abb. hom. 38.

Non introducetis hos populos in terram, quam dabo eis. Num. 20. 12. Quia Moyses bis filicem percussit; cum juberetur solum loqui ad petram. v. 8. 11. Did. Nisf. f. 3. D. 2. Quadr. §. 3.

Nequaquam regnum tuum ultra consurget. 1. Reg. 13. 14. Cur Sauli inobedienti non alia poena, quam privatio regni infligitur? ratio est: qui parere nescit, indignus est imperio. Sic inobedientes in Scriptura saepe regis nomine privantur. Nam Abigail de Saule locuta. 1. Reg. 25. 29. *Si surrexerit aliquando homo persequens te.* Et. 2. Paral. 26. 18. Sacerdos Azarias sic alloquitur Oziam divinæ legis contemptorem: *non est tui officii Ozia, ut adoleas incensum Domino.* S. Ambros. f. 10. in Pf. 118. 73. ad illa verba: *manus tue Domine, fecerunt me,* locutus de homine, quem Deus rerum omnium constituit, ait: sed ut possit imperare, debet Deo esse subiectus. Mendoza in 1. Reg. 13. 13.

Iratusque est indignatione Dominus contra Oziam, & percussit eum super temerita-

te. 2. Reg. 6. 7. Dum sustinebat arcam extinctus est Oza ille Dei Levites: non quia, ut videtur, ad speciem contumaci aliquid mente commiserit; sed ipsò officio inofficiosus fuit, qui injus præsumpsit. Salvianus Ep. l. 5. de provid.

Inobedientia est causa mortis: omnes experimur, omnes morimur, propter eam. S. Bernardus f. 2. de obedientia &c.

Num. 2.

Alia motiva inobedientiam vitandi.

Sulte egisti. 1. Reg. 13. 13. Cum omnia peccata stultitiæ notam mereantur; nullum majori jure, quam peccatum inobedientiæ: qui enim suò potius judicio ducitur, quam divinò; dum prudentiæ laudem meruisse putat, stultitiæ notam gravissimam incurrit. Mendoza hic.

Dederunt in escam meam sel. Pf. 68. 22. Qui cum murmure obediunt, felle Dominum pascunt: cibus enim Christi est obedientia opere impleta. Unde Joan. 4. 34. *meus cibus est &c.* Porus autem ejus est obedientia cordis, quam Dominus profectò sitit. Feligitur Christo in escam datur, cum sit murmuratio oris: acetum quoque ei ministratur in potum, cum sit murmuratio cordis. S. Bernardus f. de obed. Evangelica.

Si ea, quæ tibi præcipiuntur, dura sunt; nunquid murmurando illa facere poteris meliora? S. Cæsarius hom. 18.

Sicut membra judicantur paralytica, quæ non moventur ad imperium capitis; sic perversus est religiosus subditus, qui non sentit motum, & imperium, P. Spiritualis. V. Bonaventura dicit sal. c. 20. de religione.

TITULUS II. OBSERVATIO.

§. I.

Observa tua, non aliena.

Peccatum meum contra me est semper. Pf. 50. 5. S. Ambros. hic: sapiens adversum se judicat esse delictum suum, & tanquam hostiles acies ita lapsus culparum suarum, adversantium modò, sibi arbitratur obfistere. Quidquid dictum, aut lectum; in se dictum putat. q. d. de alienis peccatis nec minima mihi cura est; propria semper ob oculos versantur. Pinna in Eccl. 1. Ethol. 9. S. Gregor. in Pf. pœnit. hic. non posui supra dorsum, quod feci; non intueor alios, oblitus mei: non affecto de oculo fratris festucam ejicere, & trabem, quæ in oculo meo est, non considerare. Matth. 7. 4. apud Pinnam in Eccl. 6. Ethol. 69.

Ego vir videns paupertatem meam in virga indignationis ejus. Thren. 3. 1.

Domine non sum dignus. Matth. 8. 8. S. August. f. 6. de Verb. D. dicendo se indignum, præstitit dignum; non ut in ejus parietes, sed ut in ejus cor Christus intraret. Non ait, servus meus non est dignus, vel domus mea: de sua solum indignitate meminit. O quam necessaria

Polyant. Sacra, Tom. II.

hæc indoles hujus sæculi hominibus; ut solum suam, non alienam, inbecillitatem respiciant. Sciebat Centurio, quòd Christus ingrederetur Publicanorum, & Phariseorum, domos; tamen suam domum dicit indignam: nam justus non alienos, sed proprios, defectus considerat. Sicut & ipse, cum multò esset præstantior Senioribus Judæorum, eos misit ad Christum; se indignum ad eum veniendi testatur. Luc. 7. 6. Sylveira in Matth. 8. 8.

Nunquid ego sum Domine? Matth. 26. 22. Non querunt, quis est iste Domine? Vident, Christum illius nomen tacere, ideo nolunt scire ultra, quam id, quod Magister manifestat: sed quisque pro quiete suæ conscientiæ affectat Domini judicio se immunem pronuntiari. Paulus dicit: *attende tibi;* & non aliis. Sylveira hic q. 6.

Custodientes vigilias noctis super gregem suum. Luc. 2. 8. Non alienum, de quo non requiritur ratio. Hugo C. hic.

Hic si esset Propheta, sciret utique - quia peccatrix est. Luc. 7. 39. Cur Magdalena non fecit similem discursum? hic si esset Propheta, sciret utique, quis, & qualis est iste Pharisæus?

Cc

Quia

Quia convertit oculos ad propria crimina; Phariseus verò ad aliena: qualis est mulier, quia peccatrix est. Qui oculos conjicit ad propria peccata, in lacrymas solvitur; qui verò in aliena, in detractiones declinat. Sylveira hinc q. 20.

Redde rationem villicationis tue. Luc. 16. 2. Non aliena. Pinna in Eccl. Ethol. 136.

Cum alienos excessus aspiciamus, nostra, quibus in aliis excessimus, delicta cogitemus. Considerata quippe fragilitas propria, mala nobis excusant aliena. Patienter namque illatam injuriam tolerat, qui pie meminit, quod fortasse adhuc habeat, in quo debeat ipse tolerari. S. Gregor. l. 5. mor. c. 30.

De nullo queri possum alio, quem de me: ego mihi irascor; & ego à me poenas exigam. Seneca de benefic. l. 15. c. 15.

§. II.

Observare aliena, non sua, vitiosum est.

Ex Veteri.

Scrutanturque omne tentorium &c. Gen. 31. 34. Laban, qui omnia scrutatur, ut deos suos inveniat, detractor est, juxta Rupertum l. de Trinit. c. 46. qui intentis oculis alienam vitam rimatur: cupitque vitia apud alios invenire, quibus ipse scater. Nam optimam excusationem vitii suis obtendere putat; si alios, eisdem infectos, comperit. Pinna in Eccl. Ethol. 136.

Hæc faciat mihi Deus, & hæc addat, quia morte morieris. 1. Reg. 14. 44. Gravius ille ipse deliquit contra mandatum Dei. 1. Reg. 15. 9. Serupulosè punire vult transgressionem alienam; in graviore nullum habeas conscientia remorsum. Sylveira c. 3. in Matth. 12.

Famem patientur ut canes; & circumibunt civitatem. Pl. 58. 7. Gilbertus l. 5. in Cantales sunt multi, qui omnes perscrutantur professiones; & in illis nulla inveniunt, quæ illos trahant; sed multa, quibus ipsis detrahant, calumniantur: quod in aliis distractio sit nimia, in aliis minima. Quod ingenium à diabolo haulstum puto Job. 1. 7. *circumivi terram, & perambulavi eam.* Hanc peregrinationem suscepit diabolus; ut, quæ quisque gereret, oculis suis pervideret. Sylveira addit. in Matth. 15. q. 2.

Viri ergo illi curiosius inquirentes, invenerunt Daniele orantem &c. Dan. 6. 11. Ecce populorum Magistri, quas quæstiones instituant, quæ judicia agant. An mercatorum fraudes, & latrocinia? de his nec verbum faciunt; unam solam Danielis orationis traducunt; hanc regi deferunt. Baeza t. 2. l. 10. c. 8. §. 1.

Ex Novo.

Ecce discipuli tui faciunt, quod non licet facere sabbathis. Matth. 12. 2. Athanasius hom. de semene: atqui illi, qui esum in Sabbatho pro crimine objiciunt, ipsi eadem in Dominum ipsò Sabbatho moluntur.

Si licet Sabbathis curare? Matt. 12. 10.

Patentissima est malitia Judæorum; quod infidias, & laqueos parant, Christo, studio beneficentia plenè. Hinc enim sese prodit, & infamat, cujusque Zelus; si beneficentia opera mordeat. Quam amari Zeli sermones illi, qui perditissimos Reip. mores, scelera, gaudia, vix tangunt; & religiosorum hominum instituta, studia, virtutis opera, cavillant. Baeza ante citatus.

Transgrediuntur traditionem seniorum. Matth. 15. 2. Qui talpa sunt ad propria peccata, linceas ad aliena, familiari dæmonum vitio delinquant. Did. Niss. f. 4. D. 3. Quad. §. 2.

Quid ad nos: tu videris. Matth. 27. 4. Nihil in se miseri agnoscunt mali; in emptorem transmittentes reatum. Baeza t. 2. l. 7. c. 4.

Dixi discipulis tuis, ut egerent illum; & non potuerunt. Marci. 9. 17. Discipulorum impotentia succenset homo hic; nil memorans de infidelitate sua Baeza t. 2. l. 7. c. 4. de puero lunatico.

Gratias tibi ago; quia non sum sicut ceteri hominum &c. Luc. 18. 11. Sic Phariseus in templo orans, suorum criminum negligens Publicani pectus lustrabat. Oliva t. 2. Strom. §. 384. in meditatione mea &c. ubi, ait: emicat in meditatione flamma: sed si meditatio tua sit, hoc est, si tibi attenderis in meditatione, vulneraque tua curaris. *Concaluit cor meum intrà me.* Aliquorum cor, cum meditatur, nè in confinio quidem sui manet, sed cæterorum centrum pervadit, cumque sua negligat vulnera, alienas pustulas scrutatur in alieno, non dico, vultu, qui patet; sed cordi, quod Deus voluit invium esse, & inscrutabili. Id. Oliva ibid.

§. III.

Motiva non observandi alios.

Super pectus tuum gradiaris, & terram comedes. Gen. 3. 14. Serpens maledictus est inter omnia animantia, & bestias terræ. Et cur præ cæteris maledictus? subdit causam: *super pectus &c.* Eucherius in Catena Lipom: terram comedere omnibus diebus vitæ suæ; tertium tentationis genus figuratur; quod est curiositas: qui enim terram manducat, profunda & tenebrosa, penetrat. Naxera in Jos. 2. §. 17.

Orate Dominum, ut auferat ranas à me.

Ex. 8. 3. & 8. Sciniphum ardentis morsus sustinet. Ex. 8. 17. &c. cur clamores non fert ranarum? Rupertus in Ex. c. 32. ranæ permolestæ fuerunt, ascendentes, & ingredientes, domum regis, & cubiculum lecti ejus, & superstratum ejus, & in fumos ejus, & in reliquias ciborum ejus. Odiosum Pharaoni animal, se importunè insinuans, ut omnia videat. Id. ib.

Misit Josue duos viros exploratores &c. Jos. 2. 1. Terram ingressi ab indigenis notantur. Aliorum facta curioso explorans, aliorum oculos sustinebit. Naxera in Jos. 2. §. 16.

Quis est David? & quis est filius Isai? 1. Reg. 25. 10. Quarit Nabal. Nabal Hebr. stultus. David genere erat regio, vir fortis, gigantis fortissimi victor, virtutibus præstans. Nihil horum memorat Nabal, sed fugitivum servum vocat. Barradius tom. 2. l. 2. c. mor. 4. virtuti-